



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 99/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ spoločnosti Mgr. Ivan Gašperek, LL.M., proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cdo 172/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu elektronickou formou 3. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cdo 172/2021 (ďalej len „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadostučinenie v sume 2 450 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 28 C 85/2011 zo 4. marca 2013 určil neplatnosť skončenia pracovného pomeru sťažovateľa, ktorý sa preto žalobou podanou 11. marca 2013 domáha od svojho zamestnávateľa náhrady mzdy. Po zrušení prvého rozhodnutia a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie okresný súd v napadnutom konaní rozsudkom č. k. 17 Cpr 2/2013-374 z 18. marca 2019 žalobu sťažovateľa zamietol a Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 9 CoCPr 9/2019 zo 4. marca 2020 [doručený sťažovateľovi 7. mája 2020, pozn.; (ďalej len „rozsudok krajského súdu“)], sťažovateľom napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Následne sťažovateľ 2. júla 2020 podal

dovolanie, okresný súd 10. decembra 2020 odoslal spisový materiál najvyššiemu súdu, z ktorého sa 19. mája 2021 vrátil, a to na účel predloženia plnej moci právneho zástupcu žalovaného na zastupovanie v dovolacom konaní. Po doložení chýbajúcej plnej moci (26. máj 2021, pozn.) bol súdny spis doručený naspäť najvyššiemu súdu 3. júna 2021. V tejto súvislosti sťažovateľ akcentuje, že najvyšší súd o podanom dovolaní ku dňu podania ústavnej sťažnosti nerozhodol, a preto sa stále nachádza v právnej neistote negatívne vplývajúcej aj na spôsob výpočtu jeho starobného dôchodku.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pre čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 490/2021) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

5. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02) uvádza, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné prietahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ (napr. I. ÚS 63/00, I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, I. ÚS 236/2022). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

6. Napriek tomu, že sťažovateľom prezentovaný postup najvyššieho súdu v napadnutom konaní nie je s ohľadom na kautely procesnej hospodárnosti možné považovať za postup optimálny, *ipso facto* po odstránení zisteného nedostatku absentujúcej plnej moci (bod 2 tohto uznesenia, pozn.) napadnuté konanie od pridelenia súdneho spisu najvyššiemu súdu (3. jún 2021, pozn.) do podania ústavnej sťažnosti (3. január 2023, pozn.) trvá 19 mesiacov, a preto je v okolnostiach prejednávanej veci potrebné rezultovať, že nejde o nečinnosť najvyššieho súdu alebo jeho neefektívny postup,

ktoré by mali povahu zbytočných prietáhov. Takúto dĺžku dovolacieho konania nemožno samu osebe považovať za zjavne neprimeranú, a to aj s poukazom na fakt, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, pričom právna vec sťažovateľa bola právoplatne skončená už rozsudkom krajského súdu (bod 2 tohto uznesenia, pozn.). S tým súvisí aj okolnosť, že miera právnej neistoty sťažovateľa (ako podmienky vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pozn.) v dovolacom konaní je nepochybne nižšia, ako to je v prípade právnej neistoty v čase, keď nie je právoplatne rozhodnuté (IV. ÚS 169/2022, IV. ÚS 594/2022).

7. Na tomto mieste ústavný súd poukazuje na to, že dovolací súd preskúmava rozhodnutie odvolacieho súdu na základe podaného dovolania v intenciách dovolacích dôvodov a robí tak na základe skutočností, ktoré boli zistené a preukázané v celom súdnom konaní, čo znamená, že svoj prieskum zameriava aj na konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo, a tým sa implikuje aj zvýšená faktická a časová náročnosť dovolacieho konania. Z miesta, ktoré zastáva najvyšší súd v hierarchii všeobecných súdov, by malo vyplývať, že najvyšší súd rozhoduje iba v najzásadnejších, spoločensky najvýznamnejších a právne najnáročnejších prípadoch, čo tiež môže znamenať, že aj časový rámec, ktorý najvyšší súd na vydanie rozhodnutia potrebuje, má zodpovedať významu jeho rozhodovania (m. m. I. ÚS 203/2021, I. ÚS 236/2022).

8. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že nečinnosť najvyššieho súdu v napadnutom konaní nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom namietaných práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

9. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

10. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], a preto nie je vylúčené, aby v prípade pretrvávajúcej nečinnosti najvyššieho súdu v napadnutom konaní podal sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť opakovane.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 16. februára 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu